

Lezing over onze ecologische voetafdruk.

Deze lezing werd gegeven door Natasja Oerlemans in het kader van de mede door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. georganiseerde lezingencyclus over Duurzaamheid

Verslag van de lezing gehouden door Natasja Oerlemans op donderdag 18 november 2010. De titel van de lezing heet "Geef de aarde door Onze ecologische voetafdruk nader bekeken". Natasja Oerlemans, lid van het Footprint-team van het Wereld Natuur Fonds, hield een inspirerende lezing over de ecologische voetafdruk en the Living Planet Report van het WNF. De visie van het WNF is de mens in harmonie te laten leven met de natuur. Bij die visie gaat het er dan niet alleen om, om die natuur actief te beschermen, maar ook om de mens bewust te maken van de kwetsbaarheid van de op de aarde voorkomende natuur. Bij die bewustwording speelt de ecologische voetafdruk een belangrijke rol en hoopt men zo de mens tot een duurzaam handelen aan te zetten. Tijdens haar lezing besteedde Natasja Oerlemans allereerst aandacht aan de manier waarop onze levenswijze beslag legt op de natuur in onze wereld: de gezondheidstoestand van de aarde. Ze maakte daarbij gebruik van de Nederlandse editie van het Living Planet Report, een tweejaarlijks onderzoek van het Wereld Natuur Fonds dat inzicht geeft in de toestand van de aarde. Daarvoor wordt een drietal indexen gebruikt. De zogenaamde 'Living Planet Index' brengt de gezondheidstoestand van de aarde in beeld op basis van de trends van de populaties van een aantal kenmerkende diersoorten (in totaal 2544) in kaart. De Ecologische Voetafdruk wordt in het onderzoek als instrument gebruikt om het beslag dat de menselijke consumptie op de aarde legt te meten. Tenslotte wordt op basis van de Biocapaciteit het duurzame productievermogen van de aarde in beeld gebracht. Uit het rapport van 2010, dat is gebaseerd op de gegevens uit 2007, blijkt dat het slecht gaat met de gezondheidstoestand van de aarde. De soortenrijkdom neemt af vooral in die gebieden die nu nog worden gekenmerkt door een grote schoonheid en rijkdom aan natuur. Tegelijkertijd is de ruimte die nodig is om te kunnen blijven voorzien in onze levensstijl groter dan de planeet duurzaam kan blijven bieden. Kortom we overvragen de aarde. Sommige landen overvragen meer dan andere maar per saldo teren we gezamenlijk in op onze reserves. Illustratief is dat wanneer iedereen op aarde zou leven zoals in West Europa, wij dan minstens drie aardbollen nodig zouden hebben. In de nieuwe economieën is de zogeheten ecologische voetafdruk nog relatief klein maar die zal in hoog tempo groter worden. De ecologische voetafdruk per land geeft grote verschillen aan in de mate waarop landen beslag leggen op de natuurlijke hulpbronnen. Gedurende de lezing werden de aangegeven cijfers en trends uit het Living Planet rapport levendig geïllustreerd met vele grafieken, tabellen en ook beelden. De uitdaging van de mens is nu om onze levensstijl – en met name onze energieconsumptie – zodanig aan te passen dat wij gezamenlijk voldoende hebben aan de aarde die wij hebben. Dat biedt de mogelijkheid om in harmonie te leven met de natuur, zowel in het belang van de natuur als van de mens zelf die de natuur nodig heeft. Tijdens het tweede gedeelte van de avond werden daarvoor door het publiek vele inspirerende voorbeelden aangedragen, hetgeen de lezing tot een vruchtbare afsluiting van de lezingreeks over duurzaamheid maakte.

Patrick Greeven